

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 12ης Ιανουαρίου 2006 *

Στην υπόθεση T-147/03,

Devinlec Développement innovation Leclerc SA, με έδρα την Τουλούζη (Γαλλία),
εκπροσωπούμενη από τη δικηγόρο J.-P. Simon,

προσφεύγουσα,

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά
σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**, εκπροσωπούμενου από τους J. Novais
Gonçalves και A. Folliard-Monguiral,

καθού,

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και
παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου:

TIME ART Uluslararası Saat Ticareti ve diş Ticaret AŞ, με έδρα την
Κωνσταντινούπολη (Τουρκία), εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο F. Jacobacci,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

με αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του τρίτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 30ής Ιανουαρίου 2003 (υπόθεση R 109/2002-3), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ Devinlec Développement innovation Leclerc SA και TIME Art Uluslararası Saat Ticareti ve diş Ticaret AŞ,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Legal, πρόεδρο, P. Mengozzi και I. Wyszniowska-Białecka, δικαστές,
γραμματέας: B. Pastor, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Απριλίου 2003,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 24 Οκτωβρίου 2003,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως της παρεμβαίνουσας που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Οκτωβρίου 2003,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 30ής Ιουνίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 8 Σεπτεμβρίου 1997, η εταιρία TIME ART Uluslararası Saat Ticareti ve dağıtım Ticaret AŞ (στο εξής: παρεμβαίνουσα) υπέβαλε, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί, αίτηση καταχώρισης κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ).
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το ακόλουθο παραστατικό σημείο:

- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση υπάγονται στην κλάση 14, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «Ρολόγια χειρός, ρολόγια επιτραπέζια και τοίχου, μηχανισμοί και μέρη αυτών, τζάμια και περιβλήματα για ρολόγια, λουράκια για ρολόγια χειρός, αλυσίδες/μπρασελέ για ρολόγια χειρός και τσέπης, ταινίες ιμάντες».

- 4 Στις 17 Αυγούστου 1998, η αίτηση αυτή δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* αριθ. 62/98.
- 5 Στις 9 Νοεμβρίου 1998, η εταιρία Devinlec Développement innovation Leclerc SA (στο εξής: προσφεύγουσα) άσκησε ανακοπή κατά της καταχώρισης του υποβληθέντος σήματος, στηριζόμενη στο προγενέστερο παραστατικό σήμα, που είχε καταχωριστεί στη Γαλλία στις 11 Δεκεμβρίου 1987, υπό τον αριθμό 1 555 274 και που έχει ως εξής:

- 6 Τα προϊόντα για τα οποία είχε καταχωριστεί το προγενέστερο σήμα αντιστοιχούσαν στην ακόλουθη περιγραφή, κατά την έννοια του προπαρατεθέντος Διακανονισμού της Νίκαιας:

— κλάση 14: «Ρολόγια και προϊόντα ωρολογοποιίας· είδη χρυσοχοΐας»·

— κλάση 18: «Δερμάτινα είδη».

- 7 Η ανακοπή, που στηριζόταν στον σχετικό λόγο απαραδέκτου που περιλαμβάνεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, στρεφόταν κατά του συνόλου των μνημονευομένων στην αίτηση καταχώρισης προϊόντων.

- 8 Στις 10 Μαρτίου 1999, η παρεμβαίνουσα ζήτησε από την προσφεύγουσα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94, να προσκομίσει αποδείξεις σχετικά με τη χρήση του προγενεστέρου σήματος.
- 9 Προκειμένου να αποδείξει την ουσιαστική χρήση του προγενεστέρου σήματος, η προσφεύγουσα κατέθεσε διάφορα αντικείμενα και έγγραφα, ιδίως ρολόγια χειρός, τιμολόγια, διαφημιστικό υλικό, άρθρα του Τύπου καθώς και βεβαίωση επί τω λόγω τιμής του διευθυντή της.
- 10 Από το σύνολο των στοιχείων αυτών καταφάνηκε ότι το προγενέστερο σήμα είχε χρησιμοποιηθεί στη Γαλλία για «ρολόγια χειρός και λουράκια ρολογιών» υπό το κατωτέρω εικονιζόμενο παραστατικό σημείο:

 QUANTIEME

- 11 Με απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2001, το τμήμα ανακοπών αποφάνθηκε επί της ανακοπής. Αφενός, το τμήμα ανακοπών θεώρησε ότι η προσφεύγουσα είχε αποδείξει τη χρήση του προγενεστέρου σήματος, χωρίς αυτή η χρήση υπό το εικονιζόμενο στην ανωτέρω σκέψη 10 παραστατικό σημείο να έχει αλλοιώσει τον διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος. Αφετέρου, το εν λόγω τμήμα δέχτηκε την ανακοπή για τον λόγο ότι τα προσδιοριζόμενα από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντα ήσαν μερικώς ταυτόσημα και μερικώς παρόμοια, τα δε σημεία εμφάνιζαν αρκετή ομοιότητα από οπτική, φωνητική και νοηματική άποψη, οπότε υφίστατο κίνδυνος συγχύσεως από το οικείο κοινό.
- 12 Στις 29 Ιανουαρίου 2002 η παρεμβαίνουσα άσκησε ενώπιον του ΓΕΕΑ προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.

- 13 Με απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2003 (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), το τρίτο τμήμα προσφυγών ακύρωσε την απόφαση του τμήματος ανακοπών και, κατά συνέπεια, απέρριψε την ανακοπή. Κατ' ουσίαν, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, παρά την ταυτότητα και την ομοιότητα των προσδιοριζόμενων από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντων, έπρεπε να ληφθούν υπόψη οι περιστάσεις υπό τις οποίες τα προσδιοριζόμενα από το προγενέστερο σήμα προϊόντα διετίθεντο στο εμπόριο καθώς και το γεγονός ότι τα φέροντα το σήμα αυτό ρολόγια χειρός και λουράκια ρολογιών πωλούνταν μόνο στον τελικό καταναλωτή εντός των εμπορικών κέντρων E. Leclerc. Υπό τις συνθήκες αυτές, το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι η οπτική και φωνητική ομοιότητα μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων καθώς και η πιθανώς κοινή τους υπαινικτική αναφορά στην έννοια της ποσότητας δεν θα ωθούσαν τον μέσο καταναλωτή, σε περίπτωση που επρόκειτο να αντικρίσει το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα σε «ρολόγια χειρός, ρολόγια γενικώς, λουράκια/αλυσίδες ρολογιών και κελύφη για ρολόγια χειρός και ρολόγια γενικώς» σε καταστήματα άλλα εκτός των εμπορικών κέντρων E. Leclerc, να θεωρήσει ότι τα προσδιοριζόμενα από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντα προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (σημεία 39 και 40 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Αιτήματα των διαδίκων

- 14 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·
 - να απορρίψει την αίτηση καταχώρισεως του υποβληθέντος σχετικώς σήματος·
 - να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα·
 - να καταδικάσει την παρεμβαίνουσα στα έξοδα της ενώπιον του ΓΕΕΑ διοικητικής διαδικασίας.

15 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·

- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

16 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·

- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση στο μέτρο που τη βλάπτει.

Σκεπτικό

17 Προς στήριξη του πρώτου εκ των αιτημάτων της, η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους. Ο πρώτος αντλείται από την παράβαση του κανόνα 50 του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ L 303, σ. 1). Ο δεύτερος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 καθώς και των «γενικών αρχών του δικαίου των σημάτων».

- 18 Η παρεμβαίνουσα επικαλείται αυτοτελή λόγο ακυρώσεως της προσβαλλομένης απόφασεως αντλούμενο από την παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, και του άρθρου 43, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.
- 19 Το Πρωτοδικείο θα εξετάσει, κατ' αρχάς, τον προβαλλόμενο από την παρεμβαίνουσα αυτοτελή λόγο και, στη συνέχεια, τους προβαλλόμενους από την προσφεύγουσα δεύτερο και πρώτο λόγους.

Επί του αυτοτελούς λόγου ακυρώσεως της παρεμβαίνουσας που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, και του άρθρου 43, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 20 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να αναγνωρίσει ότι κακώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το προγενέστερο σήμα, όπως είχε χρησιμοποιηθεί από την προσφεύγουσα, δεν είχε αλλοιώσει τον διακριτικό χαρακτήρα του προηγουμένως καταχωρισμένου στη Γαλλία σημείου. Κατά συνέπεια, η παρεμβαίνουσα ζητεί επίσης από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί ότι οι σχετικές με την ουσιαστική χρήση του προγενεστέρου σήματος αποδείξεις, που η προσφεύγουσα είχε προσκομίσει στο ΓΕΕΑ κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, ήταν ανεπαρκείς και ότι το τμήμα προσφυγών παρέβη το άρθρο 43, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.
- 21 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα και το ΓΕΕΑ υποστήριξαν ότι η προσβαλλομένη απόφαση έπρεπε να επιβεβαιωθεί επί του σημείου αυτού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 22 Το άρθρο 15 του κανονισμού 40/94, με τίτλο «Χρήση του κοινοτικού σήματος», ορίζει:

«1. Εάν, εντός προθεσμίας πέντε ετών από την καταχώρηση, ο δικαιούχος δεν έχει κάνει ουσιαστική χρήση του κοινοτικού σήματος μέσα στην Κοινότητα για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει καταχωρηθεί, ή εάν έχει αναστείλει τη χρήση του επί μια συνεχή πενταετία, το κοινοτικό σήμα υπόκειται στις κυρώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, εκτός εάν υπάρχει εύλογος αιτία για τη μη χρήση.

2. Κατά την έννοια της παραγράφου 1, ως χρήση θεωρείται επίσης:

- α) η χρησιμοποίηση του κοινοτικού σήματος υπό μορφή που διαφέρει ως προς στοιχεία τα οποία όμως δεν μεταβάλλουν το διακριτικό χαρακτήρα του σήματος στην καταχωρημένη του μορφή·

[...]»

- 23 Το άρθρο 43 του κανονισμού 40/94, με τίτλο «Εξέταση της ανακοπής», προβλέπει:

«2. Μετά από αίτηση του καταθέτη, ο ανακόπτων δικαιούχος προγενέστερου κοινοτικού σήματος οφείλει να αποδείξει ότι, κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσης της αίτησης κοινοτικού σήματος, είχε γίνει

ουσιαστική χρήση του προγενέστερου κοινοτικού σήματος στην Κοινότητα για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρήθηκε και επί των οποίων βασίζεται η ανακοπή του ή ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση, εφόσον, κατά την ημερομηνία αυτή, το προγενέστερο σήμα ήταν από πενταετίας τουλάχιστον καταχωρημένο. Αν δεν αποδειχθούν τα ανωτέρω, η ανακοπή απορρίπτεται. Αν το προγενέστερο κοινοτικό σήμα χρησιμοποιήθηκε για μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρήθηκε, τότε, για τους σκοπούς της εξέτασης της ανακοπής, θεωρείται καταχωρημένο μόνο για το μέρος αυτό των προϊόντων ή υπηρεσιών.

3. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται στα προγενέστερα εθνικά σήματα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α), υπό τον όρο ότι η χρήση στην Κοινότητα αντικαθίσταται από τη χρήση στο κράτος μέλος στο οποίο προστατεύεται το προγενέστερο εθνικό σήμα.

[...]

- ²⁴ Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνησθεί ότι με την προσβαλλομένη απόφαση επιβεβαιώθηκε η εκτίμηση του τμήματος ανακοπών, σύμφωνα με την οποία η προσφεύγουσα απέδειξε την ουσιαστική χρήση του προγενέστερου εθνικού σήματος σύμφωνα με το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94, χωρίς το χρησιμοποιούμενο από την προσφεύγουσα σημείο, που απεικονίζεται στην ανωτέρω σκέψη 10, να αλλοιώνει τον διακριτικό χαρακτήρα του σήματος στη μορφή υπό την οποία αυτό είχε καταχωριστεί στη Γαλλία, όπως απεικονίζεται στην ανωτέρω σκέψη 5. Ειδικότερα, το τμήμα προσφυγών επισήμανε, στο σημείο 11 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι διαφορές όσον αφορά τον τρόπο διατάξεως των γραμμάτων και τον τρόπο απεικόνισεως του γράμματος «q» του προγενέστερου σήματος δεν αλλοιώνουν τον διακριτικό χαρακτήρα, εφόσον από τις προσκομισθείσες στο πλαίσιο της διαδικασίας ανακοπής αποδείξεις σαφώς προέκυπτε ότι το γράμμα αυτό δεν νοείται χωριστά από τη λέξη στην οποία ανήκει και η οποία αποτελεί το ουσιώδες στοιχείο του προγενέστερου σήματος. Εξάλλου, το τμήμα προσφυγών τόνισε, στο σημείο 12 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι από διάφορα αποκόμματα Τύπου και από το διαφημιστικό υλικό του προγενέστερου σήματος προέκυπτε ότι το σήμα χρησιμοποιούνταν επίσης στη μορφή υπό την οποία είχε καταχωριστεί και ότι η απεικόνιση του γράμματος «q» δεν αποτελούσε κυρίαρχο στοιχείο.

- 25 Η εκτίμηση αυτή πρέπει να γίνει δεκτή.
- 26 Κατ' αρχάς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, δυνάμει της συνδυασμένης εφαρμογής του άρθρου 15, παράγραφος 2, στοιχείο α', και του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94, η απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως ενός, εθνικού ή κοινοτικού, προγενεστέρου σήματος, επί της οποίας στηρίζεται η ανακοπή κατά αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, περιλαμβάνει και την απόδειξη της χρήσεως του προγενεστέρου σήματος υπό μορφή διαφορετική λόγω στοιχείων που δεν αλλοιώνουν τον διακριτικό χαρακτήρα αυτού του σήματος όσον αφορά τη μορφή υπό την οποία έχει καταχωρισθεί [βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, T-156/01, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO AIRE), Συλλογή 2003, σ. II-2789, σκέψη 44].
- 27 Στη συνέχεια, όσον αφορά το ζήτημα αν, εν προκειμένω, η χρήση του απεικονιζόμενου στην ανωτέρω σκέψη 10 σημείου συνιστά, όπως διατείνεται η παρεμβαίνουσα, χρήση αλλοιώνουσα τον διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου εθνικού σήματος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει.
- 28 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι τα μόνα στοιχεία που διαφοροποιούν το προγενέστερο εθνικό σήμα, όπως αυτό έχει καταχωρισθεί, από το χρησιμοποιούμενο από την προσφεύγουσα σημείο είναι, αφενός, ο τρόπος απεικόνισης του γράμματος «q», που παραπέμπει στην πλάκα ρολογιού χειρός και, αφετέρου, η χρήση κεφαλαίων γραμμάτων στην εμφάνιση του λεκτικού στοιχείου του προγενεστέρου εθνικού σήματος.
- 29 Πρώτον, μολονότι είναι αληθές ότι ο τρόπος απεικόνισης του γράμματος «q» είναι πιο έντονος στη μορφή του χρησιμοποιούμενου σημείου απ' ό,τι σ' αυτήν του προγενεστέρου εθνικού σήματος, παρ' όλ' αυτά, ο διακριτικός χαρακτήρας του προγενεστέρου σήματος βασίζεται πάντοτε στην ολότητα του λεκτικού στοιχείου του σήματος αυτού. Κατά τα λοιπά, πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο τρόπος απεικόνισης του γράμματος «q», που υποδηλώνει, όπως έχει αναφερθεί, την πλάκα ενός ρολογιού, δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα διακριτικό χαρακτήρα για τα

προϊόντα της κλάσεως 14, που είναι τα μόνα προϊόντα για τα οποία η προσφεύγουσα έχει προσκομίσει αποδείξεις σχετικά με τη χρήση του προγενεστέρου σήματος. Δεύτερον, όσον αφορά τη χρήση των κεφαλαίων γραμμάτων, αρκεί να σημειωθεί ότι η χρήση αυτή στερείται παντελώς πρωτοτυπίας χωρίς, εξάλλου, να αλλοιώνει τον διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου εθνικού σήματος.

- 30 Επομένως, τα προσκομισθέντα από την προσφεύγουσα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία αναφέρονται στο απεικονιζόμενο στην ανωτέρω σκέψη 10 σημείο, όσον αφορά τα προϊόντα της κλάσεως 14 «ρολόγια χειρός και λουράκια ρολογιών», βασίμως ελήφθησαν υπόψη από το τμήμα προσφυγών για την εκτίμηση του ζητήματος αν η προσφεύγουσα απέδειξε την ουσιαστική χρήση του προγενεστέρου εθνικού σήματος.
- 31 Δεδομένου ότι η παρεμβαίνουσα δεν αμφισβητεί την εκτίμηση αυτών των αποδεικτικών στοιχείων από το τμήμα προσφυγών ούτε και την εκτίμηση των προσκομισθέντων από την προσφεύγουσα στοιχείων προς απόδειξη του ότι η τελευταία είχε επίσης χρησιμοποιήσει το εθνικό προγενέστερο σήμα με τη μορφή υπό την οποία αυτό είχε καταχωρισθεί, ο αυτοτελής λόγος ακυρώσεως της παρεμβαίνουσας πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου της προσφεύγουσας που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 καθώς και των «γενικών αρχών του δικαίου των σημάτων»

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 32 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί ορισμένες από τις εκτιμήσεις του τμήματος προσφυγών σχετικά με τη σύγκριση των προϊόντων που προσδιορίζονται από τα εν συγκρούσει σήματα, με τη σύγκριση των εν συγκρούσει σημείων και με την ανυπαρξία κινδύνου συγχύσεως.

- 33 Πρώτον, προκειμένου περί της συγκρίσεως των προσδιοριζομένων από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντων, η προσφεύγουσα, χωρίς να αμφισβητεί την ταυτότητα και την ομοιότητα των τελευταίων, υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών, στο σημείο 30 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στηρίχθηκε επί εσφαλμένου ως προς τα γεγονότα αξιώματος. Πράγματι, η προσφεύγουσα εκφράζει την αντίθεσή της όσον αφορά την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ότι τα προσδιοριζόμενα από το προγενέστερο σήμα προϊόντα δεν θα διατίθενται στο εμπόριο πλάι στα προϊόντα που προσδιορίζονται από το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα και δεν θα πωλούνται σε καταστήματα άλλα εκτός αυτών των εμπορικών κέντρων E. Leclerc.
- 34 Συναφώς, η προσφεύγουσα τονίζει ότι ο ισχυρισμός αυτός φαίνεται να στηρίζεται, ειδικότερα, στην από 7 Μαΐου 1999 βεβαίωση του διευθυντή της, την οποία η ίδια προσκόμισε μαζί με τα λοιπά στοιχεία προς απόδειξη της ουσιαστικής χρήσης του προγενεστέρου σήματος. Αφενός, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, ούτε η βεβαίωση αυτή ούτε τα λοιπά κοινοποιηθέντα στο ΓΕΕΑ έγγραφα επιτρέπουν να συναχθεί ότι στους χώρους πωλήσεως «Le Manège à Bijoux» των εμπορικών κέντρων E. Leclerc —όπου διατίθενται τα προσδιοριζόμενα από το προγενέστερο σήμα προϊόντα— δεν πωλούνται άλλα ταυτόσημα ή παρόμοια προϊόντα ή ότι η διάθεση στο εμπόριο των προσδιοριζομένων από το προγενέστερο σήμα προϊόντων θα γίνεται πάντοτε σ' αυτούς τους χώρους πωλήσεως. Αφετέρου, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι η προμνημονευθείσα βεβαίωση και τα λοιπά συνοδευτικά αυτής έγγραφα γνωστοποιήθηκαν με τον συγκεκριμένο σκοπό να αποδειχθεί η ουσιαστική χρήση του προγενεστέρου σήματος μεταξύ 1993 και 1998, και τούτο προκειμένου να αποφευχθεί η απόρριψη της ανακοπής. Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι δεν κλήθηκε από το τμήμα προσφυγών να αποδείξει, π.χ., ότι οι χώροι πωλήσεως των εμπορικών κέντρων E. Leclerc μπορούσαν να διαθέτουν στο εμπόριο ταυτόσημα ή παρόμοια προϊόντα φέροντα άλλα σήματα. Στο μέτρο που η προσφεύγουσα βεβαιώνει ότι υφίσταται μια τέτοια δυνατότητα, δηλώνει έτοιμη να προσκομίσει όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που μπορούν να στηρίξουν τον ισχυρισμό της.
- 35 Δεύτερον, όσον αφορά τη σύγκριση των εν συγκρούσει σημάτων, η προσφεύγουσα παρατηρεί, κατ' αρχάς, ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε αντίφαση στο πλαίσιο της εξετάσεως του προγενεστέρου σήματος, εφόσον δεν προέβη στην εκτίμησή του σε σχέση με το εν λόγω σήμα όπως αυτό έχει χρησιμοποιηθεί, αλλά όπως αυτό έχει καταχωρισθεί.
- 36 Στη συνέχεια, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε αρκετές πλάνες όσον αφορά την οπτική, φωνητική και νοηματική σύγκριση των εν συγκρούσει σημείων.

- 37 Όσον αφορά την οπτική σύγκριση, μολονότι η προσφεύγουσα παραδέχεται την ομοιότητα των προθεμάτων «quant» που έγινε δεκτή στην προσβαλλομένη απόφαση, παρ' όλ' αυτά σημειώνει ότι το τμήμα προσφυγών παρέλειψε να διαπιστώσει ότι τα εν συγκρούσει σημεία είχαν επίσης κοινό το γράμμα «m» και ότι υφίστατο οπτική ομοιότητα μεταξύ των γραμμάτων «i» του προγενεστέρου σήματος και «u» του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι το παραστατικό στοιχείο σε σχήμα ξυπνητηριού που κείται υπεράνω του λεκτικού στοιχείου του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος —σε γραφική άλλωστε παράσταση στερούμενη διακριτικού χαρακτήρα για τα προσδιοριζόμενα από το σήμα αυτό προϊόντα— δεν αποτελεί στοιχείο οπτικής διαφοροποίησης των εν συγκρούσει σημάτων, σε αντίθεση με την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών. Εξάλλου, σε περίπτωση που το οικείο κοινό πρόκειται να δώσει οποιαδήποτε έννοια σ' αυτό το παραστατικό σημείο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ίδιο ακριβώς θα συνέβαινε και με τον τρόπο απεικόνισης του γράμματος «q» του προγενεστέρου σήματος, όπως αυτό έχει χρησιμοποιηθεί, και το οποίο επίσης θυμίζει πλάκα ρολογιού ή ξυπνητηριού. Πάντως, υπό τις περιστάσεις αυτές, τα εν λόγω στοιχεία ενισχύουν την οπτική ομοιότητα μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων.
- 38 Όσον αφορά τη φωνητική σύγκριση, μολονότι η προσφεύγουσα εκτιμά ότι ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι υφίστατο πολύ μεγάλη φωνητική ομοιότητα μεταξύ του λεκτικού στοιχείου του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος και αυτού του προγενεστέρου σήματος, παρ' όλ' αυτά, υπογραμμίζει ότι η διαφορά στην προφορά των τελικών συλλαβών των εν συγκρούσει σημείων («tum» όσον αφορά το υποβληθέν σήμα, «tième» όσον αφορά το προγενέστερο σήμα), πράγμα που υπογραμμίστηκε από το τμήμα προσφυγών, ελαχίστη έχει σημασία, λόγω της παρουσίας του γράμματος «m», που είναι κοινό στα εν συγκρούσει σήματα.
- 39 Όσον αφορά τη νοηματική σύγκριση, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι κακώς το τμήμα προσφυγών εκτίμησε, στα σημεία 37 και 38 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα εν συγκρούσει σημεία ήσαν διαφορετικά. Στηριζόμενη σε πραγματοποιηθείσα στις 31 Μαΐου και την 1η Ιουνίου 2002 δημοσκόπηση επί δείγματος του ενδιαφερομένου κοινού, που είναι συνημμένη στο εισαγωγικό της δίκης έγγραφο, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, αφενός, ότι το κοινό-στόχος δεν γνωρίζει την ακριβή έννοια των λεκτικών στοιχείων των εν συγκρούσει σημάτων και, αφετέρου, ότι, ακόμη και μεταξύ του τμήματος του κοινού-στόχος που θεωρεί ότι γνωρίζει την έννοια των λεκτικών στοιχείων των εν συγκρούσει σημάτων, η πλειονότητα φρονεί ότι αμφότερα αναφέρονται σε ποσοτική έννοια. Εξ αυτού η προσφεύγουσα συνήγαγε το συμπέρασμα ότι το γεγονός αυτό ενισχύει τις διαπιστωθείσες από την οπτική και φωνητική σύγκριση ομοιότητες μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων.

- 40 Τρίτον, προκειμένου περί της εκτιμήσεως της ανυπαρξίας κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη την αρχή της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ της ομοιότητας των προϊόντων και αυτής των σημάτων που τα προσδιορίζουν. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι το τμήμα υπέπεσε σε νομική πλάνη θεωρώντας ότι οι συνθήκες υπό τις οποίες τα προσδιοριζόμενα από το προγενέστερο σήμα προϊόντα διετίθεντο στο εμπόριο, σε δεδομένο χρονικό σημείο, αποτελούσαν σημαντικό παράγοντα στο πλαίσιο της συνολικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως. Επικουρικώς, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να κρίνει ότι το τμήμα προσφυγών έδωσε υπερβολική σημασία στον παράγοντα αυτό, ενόψει των διαπιστωθεισών στην προσβαλλομένη απόφαση ομοιοτήτων μεταξύ των προϊόντων και των εν συγκρούσει σημάτων. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, με την προσβαλλομένη απόφαση παραβιάζονται εν προκειμένω όχι μόνον η κοινοτική νομολογία αλλά και οι «θεμελιώδεις αρχές του δικαίου των σημάτων», ειδικότερα αυτές της μεταβιβάσεως σήματος ανεξαρτήτως της δικαιούχου αυτού επιχειρήσεως και της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των δικαιούχων σημάτων. Όσο για την τελευταία αυτή «αρχή», η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι, αν ο χρόνος υπάρξεως του προγενέστερου σήματος ήταν μικρότερος των πέντε ετών κατά το χρονικό σημείο της δημοσιεύσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως, η προσφεύγουσα δεν θα βρισκόταν στην ανάγκη να μνημονεύσει την ουσιαστική χρήση του σήματος αυτού και, όπως είναι επόμενο, το τμήμα προσφυγών δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα αποδεικτικά στοιχεία της χρήσεως του προγενεστέρου σήματος που αυτή προσκόμισε κατά τη διάρκεια της ενώπιον του ΓΕΕΑ διοικητικής διαδικασίας. Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα φρονεί ότι το τμήμα προσφυγών μείωσε την προστασία του προγενεστέρου σήματος.
- 41 Το ΓΕΕΑ απαντά, πρώτον, ότι δεν αμφισβητείται ότι τα προσδιοριζόμενα από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντα είναι εν μέρει ταυτόσημα και εν μέρει παρόμοια.
- 42 Δεύτερον, υπογραμμίζει ότι το οικείο κοινό, σε αναφορά με το οποίο πρέπει να γίνει η εκτίμηση της συγκρίσεως των σημείων και του κινδύνου συγχύσεως, αποτελείται, όσον αφορά τα ρολόγια χειρός, τα ρολόγια γενικώς και τα λουράκια/αλυσίδες ρολογιών, από τον Γάλλο μέσο καταναλωτή, ενώ, προκειμένου περί των μηχανισμών και των εξαρτημάτων ρολογιών χειρός και λοιπών ρολογιών, τζαμιών ρολογιών χειρός και λοιπών ρολογιών, καθώς και των θηκών ρολογιών χειρός και λοιπών ρολογιών, περιλαμβάνει ένα εξειδικευμένο κοινό που κατασκευάζει ή επιδιορθώνει τα ρολόγια χειρός και τα λοιπά ρολόγια, τις θήκες ειδικότερα, που δεν πωλούνται, γενικώς, χωριστά από τα ρολόγια χειρός.

- 43 Τρίτον, όσον αφορά τη σύγκριση των σημείων, το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι αυτά διαφέρουν οπτικώς, φωνητικώς και νοηματικώς.
- 44 Από οπτική άποψη, μολονότι το ΓΕΕΑ παραδέχεται ότι τα λεκτικά στοιχεία των εν συγκρούσει σημείων έχουν κοινά τα πέντε πρώτα γράμματα («quant»), υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι τα τελικά τους γράμματα διαφέρουν, ότι τα λεκτικά στοιχεία έχουν διαφορετικό μήκος, στο πλαίσιο διαφορετικών διατάξεων των εντύπων χαρακτήρων και ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα περιλαμβάνει επίσης ένα παραστατικό στοιχείο το οποίο δεν μπορεί να αγνοηθεί, παρά το γεγονός ότι διαθέτει αμφισβητήσιμο συμφυή διακριτικό χαρακτήρα όσον αφορά τα προσδιοριζόμενα από το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα προϊόντα. Εξ αυτού, το ΓΕΕΑ καταλήγει ότι τα εν συγκρούσει σημεία διαφέρουν οπτικώς και μπορούν ευχερώς να διακρίνονται το ένα από το άλλο.
- 45 Από φωνητική άποψη, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι ο βαθμός ομοιότητας μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων, που προκύπτει από την παρουσία της κοινής συλλαβής «quant», αντισταθμίζεται από τις διαφορές που υφίστανται μεταξύ των τελικών ήχων των εν συγκρούσει σημάτων («um» όσον αφορά το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα, «ième» όσον αφορά το προγενέστερο σήμα). Συναφώς, το ΓΕΕΑ επισημαίνει ότι οι τελικές συλλαβές των εν συγκρούσει σημείων προφέρονται κατά πολύ διαφορετικό τρόπο.
- 46 Από νοηματική άποψη, το ΓΕΕΑ υπενθυμίζει ότι αμφότερα τα λεκτικά στοιχεία των εν συγκρούσει σημάτων έχουν διαφορετικές σημασίες συνεπαγόμενες, όπως είναι επόμενο, ότι αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν ως παρόμοια από την άποψη αυτή. Ειδικότερα, το ΓΕΕΑ είναι της γνώμης ότι είναι πολύ πιθανό ότι ο μέσος καταναλωτής θα αντιληφθεί τον όρο «quantième» του προγενεστέρου σήματος ως τον αριθμητικό προσδιορισμό της ημέρας ενός μήνα που βαίνει από το ένα έως το τριάντα ένα. Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι αυτή η σημασία είναι, εξάλλου, διαδεδομένη στο πλαίσιο του εμπορίου ρολογιών χειρός, όπως το βεβαιώνουν τα στοιχεία που προέρχονται από διάφορες στη γαλλική γλώσσα ιστοσελίδες του Διαδικτύου που είναι συνημμένες στο υπόμνημά του αντικρούσεως. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, είτε ο μέσος καταναλωτής θα γνωρίζει ήδη την προπαρατεθείσα σημασία είτε θα μπορέσει να λάβει γνώση αυτής μέσω του ενημερωτικού εντύπου που συνοδεύει την αγορά του ή ζητώντας τη συμβουλή του πωλητή. Εξάλλου, το ΓΕΕΑ προσθέτει ότι δεν πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός ότι στο οικείο κοινό περιλαμβάνονται και επαγγελματίες της βιομηχανίας ρολογιών χειρός, οι οποίοι αναμφιβόλως θα αντιληφθούν την έννοια του όρου «quantième».

- 47 Σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, η εκτίμηση αυτή δεν κλονίζεται από το επιχείρημα της προσφεύγουσας, που στηρίζεται σε δημοσκοπήση συνημμένη στο εισαγωγικό της δίκης έγγραφό της, κατά την οποία το οικείο κοινό θα διαπίστωνε νοηματικό σύνδεσμο μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων λόγω της κοινής αναφοράς στην έννοια της ποσότητας. Παρά την υφιστάμενη όσον αφορά τις συνθήκες υπό τις οποίες διεξήχθη η δημοσκοπήση αβεβαιότητα, το ΓΕΕΑ σημειώνει ότι, εν πάση περιπτώσει, το 11 % των ερωτηθέντων ανέφεραν ότι ο όρος «quantum» παραπέμπει στην έννοια της ποσότητας, ενώ λίγο περισσότερο από το 28 % συσχέτισε τον όρο «quantième» με την έννοια αυτή. Πάντως, κατά τη γνώμη του ΓΕΕΑ, όχι μόνον τα ποσοστά αυτά δεν είναι πειστικά, αλλά, επιπλέον, η δημοσκοπήση δεν επιτρέπει να καταστεί γνωστό ποια αναλογία του ερωτηθέντος κοινού απάντησε ότι οι δύο όροι αναφέρονταν στην έννοια της ποσότητας.
- 48 Τέταρτον, όσον αφορά την εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, το ΓΕΕΑ σημειώνει, κατ' αρχάς, ότι, ενόψει του ότι τα προσδιοριζόμενα από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντα δεν αγοράζονται τακτικά, ο μέσος καταναλωτής θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή σε όλα τα χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, συμπεριλαμβανομένων των σημάτων που αυτά φέρουν. Δεδομένου ότι οι αγορές αυτές γίνονται κατόπιν οπτικής επαφής με τα προϊόντα και τα σήματα, οι οπτικές διαφορές μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων έχουν, όπως είναι επόμενο, ιδιαίτερη σημασία. Στη συνέχεια, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το προγενέστερο σήμα απολαύει μικράς κατ' ουσίαν προστασίας στη Γαλλία, στο μέτρο που το λεκτικό τους στοιχείο χρησιμοποιείται κοινώς για την περιγραφή ενός από τα χαρακτηριστικά των επιμάχων προϊόντων. Υπό τις συνθήκες αυτές, εκτιμά ότι δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν ορισμένα από τα υπ' αυτών προσδιοριζόμενα προϊόντα είναι ταυτόσημα ή σε σημαντικό βαθμό παρόμοια. Τέλος, το ΓΕΕΑ επισημαίνει ότι το συμπέρασμα αυτό δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από την πλάνη στην οποία υπέπεσε το τμήμα προσφυγών όσον αφορά την εκ μέρους του συνεκτίμηση του παράγοντα του ιδιάζοντος τρόπου εμπορίας των προσδιοριζομένων από το προγενέστερο σήμα προϊόντων, προκειμένου περί της εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως.
- 49 Πρώτον, η παρεμβαίνουσα θεωρεί ότι κακώς η προσφεύγουσα προσάπτει στο τμήμα προσφυγών το γεγονός ότι εξέτασε, στο πλαίσιο της συγκρίσεως των προϊόντων και των εν συγκρούσει σημείων, το προγενέστερο σήμα όπως αυτό προστατεύεται από την καταχώρισή του στη Γαλλία και όχι όπως αυτό χρησιμοποιείται.

- 50 Δεύτερον, η παρεμβαίνουσα αντικρούει τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι το παραστατικό στοιχείο του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος στερείται διακριτικού χαρακτήρα. Πράγματι, κατά την παρεμβαίνουσα, ένα τέτοιο στοιχείο, αντίθετα προς το λεκτικό στοιχείο, ουδέποτε θα μπορούσε να είναι αποκλειστικώς περιγραφικό. Επομένως, ορθώς, κατά τη γνώμη της, το τμήμα προσφυγών έλαβε υπόψη, στο πλαίσιο της συγκρίσεως των εν συγκρούσει σημείων, το παραστατικό στοιχείο του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος.
- 51 Συναφώς, η παρεμβαίνουσα εκτιμά ότι ορθώς το τμήμα προσφυγών απέκλεισε κάθε οπτική ομοιότητα μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων.
- 52 Όσο για τη φωνητική σύγκριση των εν συγκρούσει σημείων, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η συλλαβή «quan», που είναι κοινή και στα δύο, προφανώς προφέρεται κατά τρόπο διαφορετικό από τον μέσο καταναλωτή αναφοράς. Επιπλέον, η προφορά των ριζικά διαφορετικών τελικών συλλαβών των εν συγκρούσει σημείων γίνεται ακόμη πιο έντονη λόγω των γαλλικών φωνητικών κανόνων. Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα αμφισβητεί τα προσκομισθέντα από την προσφεύγουσα αποτελέσματα της δημοσκοπήσεως, ειδικότερα όσον αφορά τον πράγματι αντιπροσωπευτικό χαρακτήρα της καθώς και την ανυπαρξία ενδείξεων σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων προσώπων. Όσο για το τελευταίο αυτό σημείο, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι μια τέτοια ένδειξη θα ήταν χρήσιμη προκειμένου να καταστεί γνωστό ποια αναλογία καταναλωτών θα πρόφερε το λεκτικό στοιχείο του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος έχοντας υπόψη τη λατινική καταγωγή του όρου και, επομένως, κατά τρόπο διαφορετικό από το φωνητικό «quantième».
- 53 Επομένως, κατά την παρεμβαίνουσα, κακώς το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι υφίστατο φωνητική ομοιότητα μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων. Ζητεί κατ' ουσίαν από το Πρωτοδικείο να διορθώσει επί του σημείου αυτού το βλαπτικό γι' αυτή σφάλμα.
- 54 Από νοηματική άποψη, η παρεμβαίνουσα αποκλείει οποιαδήποτε ομοιότητα μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων, συντασσόμενη, κατ' ουσίαν, με τα προβληθέντα από το ΓΕΕΑ επιχειρήματα.

- 55 Τρίτον, όσον αφορά την ανυπαρξία κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων, η παρεμβαίνουσα θεωρεί ορθό το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το τμήμα προσφυγών. Μολονότι η παρεμβαίνουσα παραδέχεται, όπως ακριβώς και η προσφεύγουσα, ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες διαθέσεως στην αγορά δεδομένου προϊόντος σε σχέση με αντικειμενικές καταστάσεις, παρ' όλ' αυτά υποστηρίζει ότι αυτή ακριβώς είναι και η άποψη που υιοθετήθηκε εν προκειμένω. Πράγματι, κατά τη γνώμη της, το προγενέστερο σήμα ανήκει στην κατηγορία των «ιδιωτικών σημάτων» (private labels) ή «σημάτων λιανοπωλητή» (store brands) που έχουν αποκλειστικώς σχεδιαστεί και χρησιμοποιούνται από τις αλυσίδες ευρείας διανομής. Τα προϊόντα που αυτά προσδιορίζουν, συνεχίζει η παρεμβαίνουσα, πρέπει, όπως είναι επόμενο, να θεωρηθούν ως ανήκοντα σε ειδική κατηγορία, συγκεκριμένα λόγω του τρόπου εμπορίας τους, πράγμα που δικαιολογεί την άποψη του τμήματος προσφυγών.
- 56 Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι ο σχετικός με την εμπορία των προϊόντων της προσφεύγουσας παράγων θεωρήθηκε από το τμήμα προσφυγών όχι ως αντιστάθμισμα στα λοιπά στοιχεία που είχαν ληφθεί υπόψη στην προσβαλλομένη απόφαση, αλλά ως απλή περίπτωση επιτρέπουσα στους καταναλωτές να αντιληφθούν ότι θα εύρισκαν τα προσδιοριζόμενα από το προγενέστερο σήμα προϊόντα μόνο στα εμπορικά κέντρα E. Leclerc, όπως ακριβώς θα συνέβαινε και με κάθε προϊόν που θα έφερε ιδιωτικό σήμα. Αντιθέτως, αυτός ο γενικός τρόπος εμπορίας των προσδιοριζομένων από το προγενέστερο σήμα προϊόντων θα επηρέαζε προφανώς τη στάση του μέσου καταναλωτή όταν αυτός θα βρισκόταν ενώπιον των προσδιοριζομένων από το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα προϊόντων σε άλλους χώρους. Επιπλέον, η παρεμβαίνουσα αντικρούει τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι με την προσβαλλομένη απόφαση παραβιάζονται οι «γενικές αρχές του δικαίου των σημάτων».
- 57 Παρ' όλ' αυτά, χωρίς τούτο να επηρεάζει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το τμήμα προσφυγών, η παρεμβαίνουσα του προσάπτει ότι δεν έλαβε επαρκώς υπόψη, κατά τη συνολική εκτίμησή του, τον εξαιρετικά αδύναμο διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστερού σήματος. Σύμφωνα με την παρεμβαίνουσα, η αναγνώριση αυτού του γεγονότος από το τμήμα προσφυγών θα αρκούσε, από μόνη της, για τον αποκλεισμό οποιουδήποτε κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων. Επομένως, η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να αναγνωρίσει τη νομική πλάνη στην οποία υπέπεσε το τμήμα προσφυγών επί του σημείου αυτού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 58 Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής εκ μέρους του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το υποβληθέν σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση όταν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα.
- 59 Κατά πάγια νομολογία, κίνδυνος συγχύσεως υφίσταται όταν είναι δυνατό το κοινό να πιστεύσει ότι τα επίμαχα προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από οικονομικώς συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Σύμφωνα με την ίδια νομολογία, ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εκτιμάται συνολικώς, σύμφωνα με την αντίληψη που έχει το οικείο κοινό για τα επίμαχα σημεία και προϊόντα ή υπηρεσίες, και λαμβανομένων υπόψη όλων των ασκούντων εν προκειμένω επιρροή παραγόντων, ιδίως της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ της ομοιότητας των σημείων και αυτής των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, T-162/01, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), Συλλογή 2003, σ. II-2821, σκέψεις 31 έως 33, καθώς και η παρατιθέμενη σχετικώς νομολογία].
- 60 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, φωνητική ή νοηματική ομοιότητα των εν συγκρούσει σημείων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που δίνουν τα τελευταία, λαμβανομένων, ιδίως, υπόψη των διακριτικών και δεσποζόντων στοιχείων τους [απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 2003, T-292/01, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Συλλογή 2003, σ. II-4335, σκέψη 47, και η παρατιθέμενη σχετικώς νομολογία].

— Επί του οικείου κοινού

- 61 Δεδομένου ότι το προγενέστερο σήμα έχει καταχωρισθεί στη Γαλλία, οικείο κοινό είναι, όπως είναι επόμενο, το γαλλικό. Ωστόσο, το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα θεωρούν ότι, ενόψει των προσδιοριζομένων από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντων, το οικείο κοινό σύγκεται, αφενός, από τον μέσο καταναλωτή και, αφετέρου, από τους επαγγελματίες της βιομηχανίας ρολογιών χειρός.
- 62 Ουδείς λόγος συντρέχει για να επιλυθεί το πρόβλημα αυτό, στο μέτρο που είναι αρκετή εν προκειμένω η εξέταση του κινδύνου συγχύσεως στην αντίληψη του Γάλλου μέσου καταναλωτή. Πράγματι, εφόσον αποκλείεται η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως όσον αφορά τον εν λόγω μέσο καταναλωτή, όπως έχει καταλήξει το τμήμα προσφυγών, το γεγονός αυτό αρκεί προς απόρριψη της προσφυγής, εφόσον η εκτίμηση αυτή ισχύει, κατά μείζονα λόγο, για το τμήμα του οικείου κοινού που καλείται «επαγγελματικό», ο βαθμός προσοχής του οποίου είναι, εξ ορισμού, μεγαλύτερος αυτού του μέσου καταναλωτή. Μόνο στην περίπτωση κατά την οποία το Πρωτοδικείο θα έκρινε ότι κακώς το τμήμα προσφυγών απέκλεισε τον κίνδυνο συγχύσεως, θα έπρεπε, ενδεχομένως, να διαπιστωθεί αν τέτοιος κίνδυνος συγχύσεως υφίσταται και για τα προϊόντα που αφορά το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα και χρησιμοποιούνται από αυτούς τους επαγγελματίες.
- 63 Ωστόσο πρέπει να παρατηρηθεί ότι, προκειμένου περί προϊόντων όπως αυτά που τα εν συγκρούσει σήματα προσδιορίζουν και τα οποία δεν αγοράζονται τακτικώς ενώ, όταν κάτι τέτοιο συμβαίνει, τούτο γίνεται μέσω πωλητή, ο βαθμός προσοχής του μέσου καταναλωτή πρέπει να θεωρηθεί, όπως ορθώς διαπίστωσε το τμήμα προσφυγών, ως μεγαλύτερος του κανονικού βαθμού προσοχής και, ως εκ τούτου, ως μάλλον υψηλός.

— Επί της συγκρίσεως των προϊόντων

- 64 Δεν αμφισβητείται ότι τα προσδιοριζόμενα από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντα είναι εν μέρει ταυτόσημα και εν μέρει παρόμοια, όπως άλλωστε έχει γίνει δεκτό με την προσβαλλομένη απόφαση.

— Επί της συγκρίσεως των εν συγκρούσει σημείων

- 65 Πριν εξεταστεί η οπτική, φωνητική και νοηματική σύγκριση στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών όσον αφορά τα εν συγκρούσει σημεία, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο το τμήμα προσφυγών όφειλε να εξετάσει το προγενέστερο εθνικό σήμα, όχι όπως αυτό είχε καταχωρισθεί, αλλά όπως αυτό χρησιμοποιούνταν υπό το απεικονιζόμενο στην ανωτέρω σκέψη 10 σημείο.
- 66 Πράγματι, έχει σημασία να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο των διατάξεων του κανονισμού 40/94 που διέπουν την εξέταση ανακοπής κατά της καταχώρισεως κοινοτικού σήματος, σκοπός της αποδείξεως της ουσιαστικής χρήσεως ενός προγενεστέρου εθνικού σήματος είναι να καταστεί δυνατό στον δικαιούχο του, κατόπιν ρητής αιτήσεως αυτού που ζητεί την καταχώριση κοινοτικού σήματος, να αποδείξει την πραγματική χρήση του σήματός του στην αγορά κατά τα πέντε έτη που προηγήθηκαν της δημοσιεύσεως της αιτήσεως καταχώρισεως κοινοτικού σήματος. Σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2, στοιχείο α', και το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94, η απόδειξη αυτή απαιτείται επίσης για την περίπτωση κατά την οποία το χρησιμοποιούμενο σημείο διαφέρει από το προγενέστερο σήμα, όπως αυτό έχει καταχωρισθεί, λόγω στοιχείων τα οποία δεν αλλοιώνουν εν προκειμένω τον διακριτικό χαρακτήρα. Ελλείπει τέτοιας αποδείξεως, ειδικότερα στην περίπτωση κατά την οποία τα χρησιμοποιούμενα στοιχεία αλλοιώνουν τον διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος, ή ελλείπει αποδείξεως των συγκεκριμένων λόγων της μη χρήσεως, η ανακοπή πρέπει να απορρίπτεται. Έτσι, η προσκόμιση της αποδείξεως της ουσιαστικής χρήσεως προγενεστέρου σήματος, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας ανακοπής, δεν έχει ούτε ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα την παροχή στον δικαιούχο προστασίας για σημείο ή στοιχεία σημείου που δεν έχουν καταχωρισθεί. Αποδοχή του αντιθέτου θα οδηγούσε στην παράνομη διεύρυνση της προστασίας της οποίας τυγχάνει ο δικαιούχος προγενεστέρου σήματος που στηρίζει την ανακοπή στην καταχώριση κοινοτικού σήματος.
- 67 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα έχει απλώς και μόνον καταχωρίσει το προγενέστερο σήμα που απεικονίζεται στην ανωτέρω σκέψη 5, πράγμα που

στήριξε την ανακοπή επί της οποίας αποφάνθηκε τελικώς το τμήμα προσφυγών με την προσβαλλομένη απόφαση, αυτό και μόνον το σήμα απολαύει της αναγνωριζόμενης στα καταχωρισμένα προγενέστερα σήματα προστασίας. Επομένως, αυτό το σήμα είναι εκείνο το οποίο, στο πλαίσιο της εξετάσεως της ανακοπής, έπρεπε να συγκριθεί προς το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα, πράγμα που έπραξαν, και ορθώς, το τμήμα ανακοπών και το τμήμα προσφυγών όσον αφορά τα προϊόντα για τα οποία η προσφεύγουσα απέδειξε ουσιαστική χρήση, εν προκειμένω τα προϊόντα της κλάσεως 14 «ρολόγια χειρός και λουράκια ρολογιών».

68 Ούτως εχόντων των πραγμάτων, πρέπει να ελεγχθεί η νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως ως προς την οπτική, φωνητική και νοηματική σύγκριση των εν συγκρούσει σημείων.

69 Προκειμένου περί της οπτικής συγκρίσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στα σημεία 31 έως 33 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι:

«31. Οπτικώς, το προγενέστερο σήμα συνίσταται ως προς τη λέξη “*quantième*” από ένα σύνολο εντύπων χαρακτήρων χωρίς ιδιαίτερη πρωτοτυπία. Το γράμμα “*q*”, που φαίνεται κάπως περισσότερο στρογγυλό απ’ ό,τι συνήθως, δεν είναι, παρ’ όλ’ αυτά, σαφώς διαφορετικό από το σύνηθες γράμμα “*q*”. Πράγματι, στο απόσπασμα από το λεξικό *Larousse Anglais/Français* 1995, που προσκόμισε η ανακόπτουσα, το τμήμα που περιλαμβάνει τις λέξεις που αρχίζουν από το γράμμα αυτό αρχίζει από το γράμμα *q* που δεν διαφέρει και πολύ από το γράμμα “*q*” που εμφανίζεται στο προγενέστερο σήμα. Η μαύρη γραμμή πάνω από το σήμα δεν αποτελεί εν προκειμένω μέρος του. Τίποτα στο προγενέστερο σήμα δεν επικεντρώνει την προσοχή του οικείου κοινού στο γράμμα “*q*”, αυτό καθεαυτό.

32. Προκειμένου περί του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος, μολοντί [το τμήμα ανακοπών], στην προσβαλλομένη απόφαση, θεώρησε ότι σ’ αυτό περιλαμβανόταν στοιχείο ομοιάζον αορίστως με πλάκα ρολογιού ή γενικώς ρολογιού χειρός υπό τη μορφή του γράμματος “*q*”, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η λέξη “*quantum*”, η οποία δεν εμφανιόταν σ’ ένα εξαιρετικά πρωτότυπο

σύνολο εντύπων χαρακτήρων, αποτελούσε, σχετικώς, το δεσπόζον στοιχείο. Από διαφημιστικά φυλλάδια και αποκόμματα Τύπου περιλαμβανόμενα στη δικογραφία σαφώς προκύπτει ότι δεν είναι ασύνηθες σημεία εμφανιζόμενα σε ρολόγια χειρός να περιλαμβάνουν ένα σύνολο επικεντρωμένο υπεράνω του λεκτικού στοιχείου ή του ονόματος, όπως ακριβώς συμβαίνει με το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα. Ούτε, άλλωστε, είναι ασύνηθες για το σύμβολο αυτό να περιλαμβάνεται απεικόνιση γραμμάτων συνεπαγόμενη άμεσο συσχετισμό με το λεκτικό στοιχείο ή το όνομα, όπως συμβαίνει στην περίπτωση του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος. Είναι πρόδηλο ότι ο μέσος καταναλωτής, που είναι συνηθισμένος να βλέπει λεκτικά στοιχεία διατεταγμένα καθ' όμοιον τρόπο, θα το ερμηνεύσει ως ένα φαντεζί και διακριτικό λεκτικό στοιχείο και όχι ως ένα απλό ρολόι, στερούμενο οποιουδήποτε μηνύματος σχετικά με την ένδειξη καταγωγής.

33. Οπτικώς, τα σήματα είναι παρόμοια, στο μέτρο που και τα δύο περιλαμβάνουν το πρόθεμα “quant”. Διαφοροποιούνται στο μέτρο που το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα περιλαμβάνει λεκτικό στοιχείο που ο μέσος καταναλωτής θα αντιληφθεί ως συντεταγμένη παράσταση της λέξεως “quantum”. Είναι απίθανο ο μέσος καταναλωτής να επικεντρώσει την προσοχή του, ενόψει του προγενέστερου σήματος, στο γράμμα “q”, και τούτο εφόσον δεν υπάρχει ιδιαίτερος λόγος ώστε να ελκυστεί η προσοχή του καταναλωτή στο γράμμα αυτό.»
- 70 Δεν αμφισβητείται ότι το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι δεν υφίστατο οπτική ομοιότητα μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων.
- 71 Όμως, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι βρίσκεται ενώπιον μιας τέτοιας ομοιότητας.
- 72 Πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως ορθώς έκρινε το τμήμα προσφυγών, τα εν συγκρούσει σημεία έχουν κοινό το πρόθεμα «quant». Εξάλλου, όπως έχει υπογραμμίσει η προσφεύγουσα, έχουν επίσης κοινό το γράμμα «m». Επομένως, από οπτική άποψη, τα λεκτικά στοιχεία των εν συγκρούσει σημάτων μοιράζονται έξι γράμματα, εκ των οποίων τα πέντε πρώτα κάθε σημείου. Μολονότι η προσοχή του καταναλωτή ελκύεται συχνά από το αρχικό μέρος των λέξεων [βλ., υπό την έννοια

αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Μαρτίου 2004, T-183/02 και T-184/02, El Corte Inglés κατά ΓΕΕΑ — González Cabello και Iberia Líneas Aéreas de España (MUNDICOR), Συλλογή 2004, σ. ΙΙ-965, σκέψη 81], η οπτική προσοχή του είναι επίσης δυνατόν να επικεντρωθεί στα τελικά γράμματα των σημείων, ενόψει του περιορισμένου μήκους των εν λόγω σημείων [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουλίου 2004, T-117/02, Grupo El Prado Cervera κατά ΓΕΕΑ — Héritiers Debuschewitz (CHUFAFIT), Συλλογή 2004, σ. ΙΙ-2073, σκέψη 48]. Εν προκειμένω, μολονότι το λεκτικό στοιχείο του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος είναι μάλλον βραχύ, πρέπει να υπομνησθεί ότι το τελικό του γράμμα, συγκεκριμένα το γράμμα «m», ταυτίζεται με το ένα από τα τέσσερα τελικά γράμματα του προγενεστέρου σήματος. Εξάλλου, όπως έχει επισημάνει το τμήμα προσφυγών, το σύνολο των γραμμάτων των εν συγκρούσει σημείων είναι συνηθισμένο. Επομένως, τα λεκτικά στοιχεία των εν συγκρούσει σημείων προσομοιάζουν οπτικώς.

- 73 Πρέπει πάντως να ελεγχθεί το ζήτημα αν, όπως αφήνει να εννοηθεί το τμήμα προσφυγών, χωρίς ωστόσο να καταλήγει σε κάποιο σαφές συμπέρασμα σχετικά με το σημείο αυτό, και όπως εγγράφως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, η παρουσία του παραστατικού στοιχείου πάνω από το λεκτικό στοιχείο του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος εξαλείφει οποιαδήποτε οπτική ομοιότητα μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων.
- 74 Συναφώς, πρέπει, πρώτον, να υπομνησθεί ότι, κατ' αρχήν, το οικείο κοινό δεν θα θεωρήσει ένα περιγραφικό στοιχείο που αποτελεί μέρος ενός συνθέτου σήματος ως το διακριτικό και δεσπόζον στοιχείο της διδομένης από το τελευταίο συνολικής εντυπώσεως [βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 3ης Ιουλίου 2003, T-129/01, Alejandro κατά ΓΕΕΑ — Anheuser-Busch (BUDMEN), Συλλογή 2003, σ. ΙΙ-2251, σκέψη 53, και την προπαρατεθείσα στην ανωτέρω σκέψη 72 απόφαση CHUFAFIT, σκέψη 51].
- 75 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως ακριβώς έχει δεχθεί και το ΓΕΕΑ, η απεικόνιση μιας πλάκας ρολογιού χειρός ή ρολογιού γενικώς δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα όσον αφορά τα προϊόντα για τα οποία η παρεμβαίνουσα ζητεί την καταχώριση κοινοτικού σήματος.

- 76 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, προκειμένου περί της εκτιμήσεως του δεσπόζοντος χαρακτήρα ενός ή περισσοτέρων από τα συγκεκριμένα στοιχεία από τα οποία αποτελείται ένα σύνθετο σήμα, εκτός από τις συμφυείς σε καθένα από τα συστατικά αυτά στοιχεία ιδιότητες, πρέπει να ληφθεί υπόψη η σχετική θέση των διαφόρων συστατικών στη συνολική εικόνα του συνθέτου σήματος [βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-6/01, *Matratzen Concord* κατά ΓΕΕΑ — *Hukla Germany (MATRATZEN)*, Συλλογή 2002, σ. II-4335, σκέψη 35].
- 77 Εν προκειμένω, αρκεί να σημειωθεί ότι το παραστατικό στοιχείο βρίσκεται υπεράνω του κεντρικού λεκτικού στοιχείου του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος, χωρίς όμως η θέση αυτή να επιτρέπει να υποτεθεί ότι το στοιχείο αυτό μπορεί, από οπτική άποψη, να δεσπόζει της εικόνας που το κοινό θα κρατήσει όσον αφορά το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα. Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι το οικείο κοινό θα βρεθεί στη μεγάλη του πλειονότητα ενώπιον του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος κατά την αγορά ρολογιών χειρός και ότι, κατά γενικό κανόνα, τα σήματα εμφανίζονται στις πλάκες των ρολογιών. Δεδομένου ότι το μέγεθος αυτών των πλακών είναι σχετικώς μικρό, η εικόνα των παραστατικών στοιχείων δεν θα είναι ευδιάκριτη, εφόσον, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, τα στοιχεία αυτά δεν βρίσκονται στο μέσον της συνολικής εικόνας του συνθέτου σήματος, αλλά εμφανίζονται υπεράνω του λεκτικού στοιχείου του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος.
- 78 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα εν συγκρούσει σημεία προσομοιάζουν οπτικώς.
- 79 Όσο για τη φωνητική σύγκριση των εν συγκρούσει σημείων, το τμήμα προσφυγών προέβη, στο σημείο 34 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στην ακόλουθη εκτίμηση:

«Φωνητικώς, εφόσον το σύμβολο [που απεικονίζεται] στο υποβληθέν προς καταχώριση σήμα προφανώς θα ληφθεί ως μια φαντεζί σύντμηση της λέξεως “quantum”, το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα θα προφέρεται απλώς “Quantum”. Επιπλέον, είναι απίθανο το οικείο κοινό να προφέρει σωστά τη λέξη ως “kwäntóm” (βλ. *Robert électronique*), ειδικότερα επειδή η λέξη χρησιμοποιείται

σε πολύ ειδικά πλαίσια, το δε οικείο κοινό δεν θα την αντιληφθεί ως λατινική λέξη. Στο υποβληθέν προς καταχώριση σήμα, η συλλαβή “quan” θα προφέρεται “kan-”, όπως ακριβώς και στο προγενέστερο σήμα. Επομένως, υφίσταται κάποια φωνητική ομοιότητα, και τούτο παρά το γεγονός ότι οι καταλήξεις των σημείων (“-tóm” ή “-toun” στο υποβληθέν προς καταχώριση σήμα και “-tjem” στο προγενέστερο σήμα) προφανώς διαφέρουν, ενώ το προγενέστερο σήμα μπορεί να προφέρεται με τρεις συλλαβές».

- 80 Η εκτίμηση αυτή δεν μπορεί κατ’ ουσίαν να κλονιστεί.
- 81 Προκειμένου περί της προφοράς, είναι πράγματι ελάχιστα ρεαλιστικό να υποθεθεί ότι ο Γάλλος μέσος καταναλωτής θα προφέρει το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα με τη λατινική προφορά του όρου «quantum», συγκεκριμένα «kwántóm». Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι τα προσκομισθέντα κατά τη διοικητική διαδικασία από την προσφεύγουσα αποτελέσματα της δημοσκόπησης, τα οποία είναι συνημμένα στο εισαγωγικό της δίκης έγγραφό της, επιρρωννύουν την εκτίμηση αυτή. Πράγματι, όπως προκύπτει από αυτή τη δημοσκόπηση, η οποία πραγματοποιήθηκε επί αντιπροσωπευτικού δείγματος του γαλλικού πληθυσμού 984 ατόμων στις 30 Μαΐου και την 1η Ιουνίου 2002, το 79,5% των ερωτηθέντων πρόφεραν το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα είτε ως «kantom», είτε ως «kantoun».
- 82 Επί του σημείου αυτού δεν μπορεί να γίνει δεκτή η επίκριση της παρεμβαίνουσας κατά την οποία η δημοσκόπηση αυτή δεν είναι αντιπροσωπευτική, ιδίως λόγω της ανυπαρξίας οποιασδήποτε ενδείξεως σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων, ενδείξεως που θα ήταν σημαντική προκειμένου να καταστεί γνωστό ποια αναλογία καταναλωτών θα πρόφερε το λεκτικό στοιχείο του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος λαμβάνοντας υπόψη τη λατινική καταγωγή του όρου και, επομένως, κατά τρόπο διαφορετικό από το φωνητικό «quantième». Πράγματι, αφενός, η παρεμβαίνουσα ουδόλως στηρίζει τον ισχυρισμό περί της ασημαντότητας της δημοσκοπήσεως, παρόλον ότι προκύπτει ότι αυτή η δημοσκόπηση πραγματοποιήθηκε βάσει μεθόδου και υπό αντικειμενικούς όρους. Ούτε άλλωστε η παρεμβαίνουσα εξηγεί τους λόγους για τους οποίους το τμήμα προσφυγών υπέπεσε

σε πλάνη αναφερόμενο, με την προσβαλλομένη απόφαση, στα αποτελέσματα της δημοσκοπήσεως αυτής. Αφετέρου, δεδομένου ότι το δείγμα του γαλλικού πληθυσμού ήταν, εξ ορισμού, «αντιπροσωπευτικό» του πληθυσμού αυτού, στη δημοσκόπηση ελήφθη κατ' ανάγκη υπόψη το μορφωτικό επίπεδό του, πράγμα που εμμέσως αντικατοπτρίζεται στους σχετικούς με τη σύνθεση του δείγματος πίνακες. Κατά τα λοιπά, η παρεμβαίνουσα αναγνωρίζει το γεγονός ότι το οικείο κοινό σύγκειται από Γάλλους μέσους καταναλωτές, ως προς τους οποίους δεν μπορεί να προϋποθεθεί ότι διαθέτουν γνώση των λατινικών καθώς και της προφοράς, κατά τα λοιπά όχι ομοιόμορφης, των λατινικών όρων.

- 83 Επομένως, κατά γενικό κανόνα, το οικείο κοινό θα προφέρει το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα ως «kantóm», και δη «kantoum», ενώ θα προφέρει, γενικώς, το προγενέστερο σήμα ως «kantjem», χωρίς κατάτμηση αυτής της προφοράς σε τρεις συλλαβές, όπως επίσης έχει υπογραμμιστεί από τα αποτελέσματα της προπαρατεθείσας δημοσκοπήσεως.
- 84 Παρά την παρουσία του ήχου «ο», και δη «ου», στο υποβληθέν προς καταχώριση σήμα και την παρουσία του ήχου «je» στο προγενέστερο σήμα, τα εν συγκρούσει σήματα έχουν από κοινού, εκτός από τον ήχο «kant», τον τελικό ήχο του γράμματος «m».
- 85 Επομένως, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων υφίσταται φωνητική ομοιότητα.
- 86 Προκειμένου περί της νοηματικής συγκρίσεως των εν συγκρούσει σημείων, πρέπει να υπομνησθεί ότι το τμήμα προσφυγών διευκρίνισε, στα σημεία 35 έως 38 της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, τα ακόλουθα:

«35.Νοηματικώς, τα σήματα έχουν διαφορετικές σημασίες. Η σημασία της λέξεως “quantum” ποικίλλει ανάλογα με τους τομείς. Στη φιλοσοφία σημαίνει τελική και προσδιορισμένη ποσότητα και, στις φυσικές επιστήμες, αναφέρεται στην διακριτή τιμή στην οποία ή στα πολλαπλάσια της οποίας στοιχεί μια εκδήλωση ενέργειας. [Κβαντική ενέργεια (...) Το κβάντο ηλεκτρομαγνητικής ενέργειας είναι ανάλογο προς τη συχνότητα της ραδιενέργειας (στοιχεί σ' αυτήν τη συχνότητα πολλαπλασιαζόμενη με τη σταθερή του Planck —που η ίδια, ενίοτε, χαρακτηρίζεται υπό το όνομα quantum— βλ. *Robert électronique*)]. Σύμφωνα με το λεξικό αυτό, η λέξη [“quantum”] απαντάται επίσης στο λεξιλόγιο της

πληροφορικής ως *Quantum de temps*: μεγίστη στοιχειώδης διάρκεια ενός προγράμματος στα συστήματα “χρονομερισμού” ενός υπολογιστή. Επιπλέον, από το λεξικό *Le Robert & Collins du management commercial financier économique juridique* (1992) σαφώς προκύπτει ότι η λέξη χρησιμοποιείται σε νομικό ή διοικητικό πλαίσιο υπό την έννοια του ποσού μιας αποζημίωσης (*quantum des dommages et intérêts*). Δεδομένου ότι τα πεδία όπου η λέξη αυτή χρησιμοποιείται είναι ειδικά, ο μέσος καταναλωτής δεν θα έχει σαφή ιδέα για καμιά από τις προπαρατεθείσες έννοιες, μολονότι μπορεί να καταλάβει, αν υποθεθεί ότι έχει μελετήσει τις φυσικές επιστήμες έστω και στοιχειωδώς, ότι πρόκειται για επιστημονικό όρο.

36. Προκειμένου περί της λέξεως “*quantième*”, το *Robert électronique* προσδιορίζει τον όρο αυτό, πρώτον, είτε ως επίθετο είτε ως ερωτηματικό επίθετο σημαίνον “ποια σειρά ή ποια αριθμητική τάξη” [π.χ. “*Je ne sais à la quantième visite ce fut* (δεν γνωρίζω στη ποσοστή επίσκεψη έγινε αυτό) (*Furetière, Roman bourgeois*, II). *Le quantième êtes-vous? Le sixième*” (Ποια είναι η σειρά σας; Η έκτη)] και, δεύτερον, ως ουσιαστικό το οποίο σημαίνει ημέρα του μήνα προσδιοριζόμενη από έναν αριθμό από ένα έως τριάντα ένα [*de premier, deux (...), à trente ou trente et un. Le quantième, quel quantième sommes-nous? — Date, jour (du mois) et aussi combien (...)* Cette montre marque les quantèmes (από πρώτη, δύο, (...) έως τριάντα ή τριάντα ένα.— Τι μέρα είμαστε; — Ημερομηνία, ημέρα (του μήνα) και επίσης κατά ποια σειρά (...)] Το ρολόι αυτό δείχνει τις ημέρες του μήνα]. Όπως σαφώς προκύπτει από τα στοιχεία που συνοδεύουν τη λέξη αυτή και από τη γνωμοδότηση του καθηγητή Jean-Pierre Lassalle, που έχει προσκομίσει η παρεμβαίνουσα, μόνον το επίθετο είναι απαρχαιωμένο. Το ουσιαστικό, όσον αφορά τη δεύτερη έννοια, δεν είναι απαρχαιωμένο και περιγράφει μάλιστα την ένδειξη της ημέρας του μηνός στα ρολόγια χειρός. Παρ’ όλ’ αυτά, στο μέτρο που ο όρος αυτός δεν τυγχάνει καθημερινής χρήσεως, ο μέσος καταναλωτής δεν τον αντιλαμβάνεται αμέσως. Όμως, αν ο μέσος καταναλωτής ζητούσε τη συμβουλή ενός πωλητή ρολογιών χειρός, ο οποίος, αντιθέτως, θα ήταν δυνατόν να έχει ακριβή αντίληψη της έννοιας του όρου αυτού ως ενδείξεως του μηνός που απεικονίζεται στα ρολόγια χειρός και τα λοιπά ρολόγια, δεν αποκλείεται να ενημερωνόταν ο καταναλωτής σχετικά με την ακριβή σημασία του όρου αυτού.
37. Ενώ από την προσκομισθείσα από την ανακόπτουσα δημοσκόπηση προκύπτει ότι ένα μέρος των μέσων καταναλωτών θα μπορούσε να θεωρήσει ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα παραπέμπει στην έννοια της ποσότητας, οι

εν λόγω καταναλωτές είναι λιγότεροι από αυτούς που θα αντιλαμβάνονταν το προγενέστερο σήμα ως αναφερόμενο σ' αυτή την έννοια. Μολονότι είναι δυνατόν πολλοί καταναλωτές να ισχυρισθούν ότι γνωρίζουν τη σημασία της λέξεως “quantième”, ακόμη πιο σημαντικός αριθμός θα δώσει νόημα στη λέξη “quantum”. Η αναλογία είναι πολύ σημαντικότερη όσον αφορά την πρώτη περίπτωση, εφόσον η ρίζα “quant-” ωθεί σε συσχετισμό με την έννοια της ποσότητας. [Αντιθέτως], τούτο δεν είναι προφανές στην περίπτωση του προθέματος “quant-” [που αναγράφεται] στο υποβληθέν προς καταχώριση σήμα το οποίο ωθεί σε συσχετισμό με την πρόθεση “quant”.

38. Από την άποψη των καταναλωτών που αντιλαμβάνονται την ακριβή έννοια του ενός ή των δύο όρων, είτε επακριβώς είτε υπαινικτικώς, τα σήματα θα είναι νοηματικώς διαφορετικά. Από την άποψη των καταναλωτών που δεν καταλαβαίνουν εν προκειμένω την έννοια, ο νοηματικός παράγων έχει ελαχίστη σημασία όσον αφορά τη σύγκριση [των εν συγκρούσει σημείων]».

87 Πρέπει κατ' αρχάς να παρατηρηθεί ότι το τμήμα προσφυγών δεν κατέληξε σε σαφές συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη νοηματικής διαφοράς μεταξύ των σημείων στην αντίληψη του οικείου κοινού.

88 Περαιτέρω, έχει σημασία να επισημανθεί ότι, αφενός, όπως διαπίστωσε το τμήμα προσφυγών, η έννοια των λεκτικών στοιχείων των εν συγκρούσει σημείων δεν γίνεται αμέσως αντιληπτή από τον Γάλλο μέσο καταναλωτή, ειδικότερα λόγω των τεχνικών και ειδικών τομέων στους οποίους οι όροι αυτοί χρησιμοποιούνται. Βεβαίως, δεν αποκλείεται, όπως αναφέρει το τμήμα προσφυγών, ο μέσος καταναλωτής να αντιληφθεί τη λέξη «quantum» ως επιστημονικό όρο. Παρ' όλ' αυτά, τούτο δεν συνεπάγεται ότι θα του προσδώσει και συγκεκριμένη έννοια.

89 Παρ' όλ' αυτά, όπως ορθώς ισχυρίστηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η παρεμβαίνουσα, πρέπει επίσης, στην αλληλουχία αυτή, να δοθεί κάποια σημασία στις αντικειμενικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα σήματα εμφανίζονται στην

αγορά [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου BUDMEN, προπαρατεθείσα στη σκέψη 74 ανωτέρω, σκέψη 57, και την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2004, T-117/03 έως T-119/03 και T-171/03, New Look κατά ΓΕΕΑ — Naulover (NLSPORT, NLJEANS, NLACTIVE και NLCollection), Συλλογή 2004, σ. II-3471, σκέψη 49], ειδικότερα τις συνθήκες εμπορίας των ρολογιών χειρός και των ρολογιών γενικώς. Πράγματι, κατά γενικό κανόνα, τα προϊόντα αυτά διατίθενται στο εμπόριο μέσω πωλητή ο οποίος, ιδίως, θα δώσει ορισμένες συμβουλές στον αγοραστή τονίζοντάς του προφανώς τις τεχνικές λεπτομέρειες και τον τρόπο σχεδιασμού του εν λόγω προϊόντος. Πάντως, υπό τις περιστάσεις αυτές, είναι δυνατόν ο μέσος καταναλωτής να ενημερωθεί σχετικά με την έννοια του λεκτικού στοιχείου «quantième» που αναγράφεται στο προγενέστερο σήμα και που είναι ιδιαίτερος σύννηθες στη βιομηχανία και το εμπόριο των προϊόντων ωρολογιοποιίας.

- 90 Αυτός είναι επίσης ο λόγος για τον οποίο, από νοηματική άποψη, δεν θα μπορούσε να δοθεί στα αποτελέσματα της κατατεθείσας από την προσφεύγουσα προπαρατεθείσας δημοσκοπήσεως τόση σημασία όση η τελευταία διατείνεται. Πράγματι, καίτοι βεβαίως είναι ακριβές ότι, στον αριθμό των ερωτηθέντων που προσέδωσαν κάποιο νόημα στους δύο όρους, άνω του 69 % των αναφορών στον όρο «quantième» και άνω του 45 % των αναφορών στον όρο «quantum» παρέπεμπαν στην έννοια της ποσότητας, αντιθέτως, η δημοσκόπηση αυτή, που διενεργήθηκε στην κατοικία των ερωτηθέντων, δεν έλαβε υπόψη τις αντικειμενικές συνθήκες υπό τις οποίες τα εν συγκρούσει σήματα εμφανίζονται ή θα εμφανίζονταν στην αγορά.
- 91 Επομένως, μολοντί, κατά γενικό κανόνα, το οικείο κοινό δεν θα προσδώσει αμέσως κάποια ακριβή έννοια στα λεκτικά στοιχεία των εν συγκρούσει σημάτων, θα μπορεί ωστόσο να δώσει κάποιο νόημα στο λεκτικό στοιχείο του προγενεστέρου σήματος, ενόψει των αντικειμενικών συνθηκών υπό τις οποίες διατίθενται στο εμπόριο τα προστατευόμενα από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντα. Ως εκ τούτου, υφίσταται κάποια νοηματική διαφορά μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων.
- 92 Από το σύνολο των προεκτεθέντων, προκύπτει ότι τα εν συγκρούσει σημεία προσομοιάζουν οπτικώς και φωνητικώς, ενώ παρουσιάζουν διαφορές από νοηματική άποψη.

— Επί του κινδύνου συγχύσεως

93 Θα πρέπει να υπομνησθεί ότι, εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι δεν υφίστατο κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων, και τούτο με βάση τη συλλογιστική που αναπτύχθηκε στα σημεία 39 και 40 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

94 Έτσι, το τμήμα προσφυγών προέβη στην ακόλουθη ανάλυση:

«39.[...] [Μ]ολονότι τα προϊόντα με το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα είναι ταυτόσημα ή παρόμοια, ως προς τη φύση και τον προορισμό τους, με τα προσδιοριζόμενα από το προγενέστερο σήμα προϊόντα και μολονότι τα προσδιοριζόμενα από το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα εξαρτήματα είναι συμπληρωματικά ως προς τη φύση και τον προορισμό των προϊόντων του προγενεστέρου σήματος, από τις περιστάσεις της προκείμενης περιπτώσεως προκύπτει ότι, στο μέτρο που τα ρολόγια χειρός που φέρουν το προγενέστερο σήμα πωλούνται αποκλειστικώς στα κέντρα διανομής E. Leclerc, ενώ τα ρολόγια χειρός που φέρουν άλλα σήματα δεν πωλούνται σ' αυτά τα κέντρα, τα προϊόντα που φέρουν τα [εν συγκρούσει] σήματα δεν θα πωλούνται το ένα δίπλα στο άλλο ή στα ίδια καταστήματα.

40. Έχοντας υπόψη τις περιστάσεις υπό τις οποίες τα προσδιοριζόμενα από το προγενέστερο σήμα προϊόντα διατίθεντο στο εμπόριο και το γεγονός ότι τα φέροντα το σήμα αυτό ρολόγια χειρός και λουράκια ρολογιών πωλούνταν αποκλειστικώς στον τελικό καταναλωτή εντός των καταστημάτων E. Leclerc, το τμήμα προσφυγών δεν θεωρεί ότι η οπτική και φωνητική ομοιότητα μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων καθώς και η πιθανώς κοινή τους νοηματική αναφορά στην έννοια της ποσότητας θα ωθήσει τον μέσο καταναλωτή, σε περίπτωση που ο τελευταίος επρόκειτο να αντικρίσει το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα σε «ρολόγια χειρός, ρολόγια επιτραπέζια και τοίχου, λουράκια/αλυσίδες για ρολόγια χειρός και θήκες για ρολόγια χειρός και ρολόγια επιτραπέζια και τοίχου» σε καταστήματα άλλα εκτός των εμπορικών κέντρων E. Leclerc, να θεωρήσει ότι τα προσδιοριζόμενα από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντα προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή από συνδεδεμένες επιχειρήσεις.»

- 95 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 96 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως συνεπάγεται κάποια αλληλεξάρτηση μεταξύ των λαμβανομένων υπόψη παραγόντων και, ιδίως, μεταξύ της ομοιότητας των σημάτων και αυτής των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών. Έτσι, ασήμαντη ομοιότητα μεταξύ των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να αντισταθμίζεται από έντονη ομοιότητα μεταξύ των σημείων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 17, και, προκειμένου περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94, την προπαρατεθείσα στην ανωτέρω σκέψη 59 απόφαση GIORGIO BEVERLY HILLS, σκέψη 32).
- 97 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι τα προσδιοριζόμενα από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντα είναι εν μέρει ταυτόσημα και εν μέρει παρόμοια. Επομένως, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος συγχύσεως, πρέπει αυτή η ταυτότητα και αυτή η ομοιότητα να αντισταθμιστούν από μια έντονη διαφορά μεταξύ των σημείων. Όπως έχει υπομνησθεί ανωτέρω, τα εν συγκρούσει σημεία προσομοιάζουν οπτικά και φωνητικά, αν και παρουσιάζουν κάποια νοηματική διαφορά.
- 98 Βεβαίως, κατά πάγια νομολογία, μια νοηματική διαφορά μεταξύ σημείων μπορεί να είναι ικανή να εξουδετερώσει την υφιστάμενη μεταξύ των σημείων αυτών οπτική και φωνητική ομοιότητα (προπαρατεθείσα στην ανωτέρω σκέψη 60 απόφαση BASS, σκέψη 54). Ωστόσο, σύμφωνα με την ίδια νομολογία, για να υφίσταται τέτοια εξουδετέρωση απαιτείται τουλάχιστον ένα από τα εν λόγω σήματα να έχει, στην αντίληψη του οικείου κοινού, σαφή και καθορισμένη έννοια, έτσι ώστε το εν λόγω κοινό να είναι σε θέση να την αντιληφθεί αμέσως.
- 99 Πάντως, εν προκειμένω, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, αποκλείεται το οικείο κοινό να αντιληφθεί αμέσως την έννοια που προσδιορίζεται τόσο από το λεκτικό στοιχείο «quantième» του προγενεστέρου σήματος όσο και από το λεκτικό στοιχείο «quantum» του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος.

- 100 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η υφισταμένη μεταξύ των εν συγκρούσει σημείων νοηματική διαφορά δεν μπορεί να εξουδετερώσει σε σημαντικό βαθμό την επισημανθείσα μεταξύ των ίδιων αυτών σημείων οπτική και φωνητική ομοιότητα.
- 101 Πάντως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο συγκεκριμένος τρόπος εμπορίας των προσδιοριζομένων από το προγενέστερο σήμα προϊόντων καθιστούσε δυνατό τον αποκλεισμό οποιουδήποτε κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων.
- 102 Συναφώς, δεν πρέπει, κατ' αρχήν, όπως υποστηρίζουν η προσφεύγουσα και το ΓΕΕΑ, να ληφθεί υπόψη, στο πλαίσιο της εξετάσεως του κινδύνου συγχύσεως, το κριτήριο αυτό.
- 103 Σύμφωνα με τη νομολογία, στο πλαίσιο της συνολικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, η αντίστοιχη βαρύτητα που πρέπει να δοθεί στην οπτική, φωνητική ή νοηματική πλευρά των εν συγκρούσει σημείων είναι δυνατό να ποικίλλει ανάλογα με τις αντικειμενικές συνθήκες υπό τις οποίες τα σήματα μπορούν να εμφανίζονται στην αγορά (βλ. προπαρατεθείσα στην ανωτέρω σκέψη 74 απόφαση BUDMEN, σκέψη 57, καθώς και την προπαρατεθείσα στην ανωτέρω σκέψη 89 απόφαση NLSPORT, NLJEANS, NLACTIVE και NLCollection, σκέψη 49). Συναφώς, έχει σημασία να επισημανθεί ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη ως σημείο αναφοράς ο «κανονικός» τρόπος εμπορίας των προσδιοριζομένων από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντων, δηλαδή ο τρόπος εμπορίας που κανονικώς προσδοκείται για την κατηγορία των προσδιοριζομένων από τα εν λόγω σήματα προϊόντων. Πρόκειται, εν προκειμένω, όσον αφορά τα ρολόγια χειρός και τα λουράκια ρολογιών, για συνθήκες που προϋποθέτουν, κατά γενικό κανόνα, την εκ μέρους του μεσάζοντος ενός πωλητή αγορά, χωρίς ο καταναλωτής να μπορεί να έχει άμεση πρόσβαση, στο πλαίσιο συστήματος αυτοεξυπηρέτησης, στα προϊόντα αυτά.
- 104 Δικαιολογείται απολύτως το να λαμβάνονται υπόψη οι αντικειμενικές συνθήκες εμπορίας των προσδιοριζομένων από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντων. Πράγματι, πρέπει να υπομνησθεί ότι η εξέταση του κινδύνου συγχύσεως στην οποία προέβησαν οι αρμόδιοι του ΓΕΕΑ αποτελεί εξέταση μελλοντικών γεγονότων. Πάντως, δεδομένου ότι ο ιδιαίτερος τρόπος εμπορίας των προσδιοριζομένων από τα

σήματα προϊόντων μπορεί να ποικίλλει διαχρονικά και ανάλογα με τη βούληση των δικαιούχων των σημάτων αυτών, η ανάλυση του μελλοντικού κινδύνου συγχύσεως μεταξύ δύο σημάτων, με την οποία επιδιώκεται γενικού συμφέροντος στόχος, συγκεκριμένα η αποφυγή κινδύνου παραπλανήσεως του οικείου κοινού σε σχέση με την εμπορική καταγωγή των εν λόγω προϊόντων, δεν μπορεί να εξαρτηθεί από τις πραγματοποιηθείσες ή μη, και εκ φύσεως υποκειμενικές, εμπορικές προθέσεις των δικαιούχων των σημάτων.

- 105 Αντιθέτως, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΓΕΕΑ μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τον αντικειμενικό τρόπο εμπορίας των προϊόντων, ειδικότερα στο πλαίσιο της προοπτικής του προσδιορισμού της αντίστοιχης βαρύτητας που πρέπει να δίδεται στην οπτική, φωνητική και νοηματική πλευρά των εν συγκρούσει σημάτων. Έτσι, σε περίπτωση που ένα προσδιοριζόμενο από δεδομένο σήμα προϊόν πωλείται αποκλειστικώς κατόπιν προφορικής παραγγελίας, η φωνητική πλευρά του εν λόγω σημείου αποκτά, κατ' ανάγκη, μεγαλύτερη σπουδαιότητα στην αντίληψη του οικείου κοινού απ' ό,τι η οπτική πλευρά (βλ., υπό την έννοια αυτή, την προπαρατεθείσα στην ανωτέρω σκέψη 89 απόφαση NLSPORT, NLJEANS, NLACTIVE και NLCollection, σκέψη 49).
- 106 Συναφώς, το Πρωτοδικείο δεν συμμερίζεται τη θέση της παρεμβαίνουσας κατά την οποία το τμήμα προσφυγών καλώς έλαβε υπόψη, εν προκειμένω, τις αντικειμενικές συνθήκες εμπορίας των προϊόντων της προσφεύγουσας, στο μέτρο που τα προϊόντα αυτά προσδιορίζονται από μια *suī generis* κατηγορία σημάτων, συγκεκριμένα των ιδιωτικών σημάτων ή των σημάτων λιανοπωλητή. Πράγματι, με τον ισχυρισμό αυτό παραγνωρίζεται, αφενός, το γεγονός ότι τα φέροντα το προγενέστερο σήμα προϊόντα δεν εκτίθενται στα ράφια των εμπορικών κέντρων E. Leclerc, αλλά σε ειδικούς χώρους πώλησεως που είναι δυνατόν να κείνται στην περιβάλλουσα αυτά εμπορική στοά και, αφετέρου, την περίπτωση ότι, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών κέντρων, τα σήματα λιανοπωλητή συνυπάρχουν στην αγορά με άλλα σήματα, προσδιορίζοντα πανομοιότυπα ή παρόμοια, άλλων δικαιούχων, προϊόντα.
- 107 Επομένως, το τμήμα προσφυγών, λαμβάνοντας υπόψη, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων, τον ειδικό τρόπο εμπορίας των προσδιοριζομένων από το προγενέστερο σήμα προϊόντων, κατ' ανάγκη περιορισμένο διαχρονικώς και εξαρτώμενο από την εμπορική στρατηγική του δικαιούχου του σήματος αυτού, υπέπεσε σε νομική πλάνη.

- 108 Για όλους αυτούς τους λόγους, προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών κακώς εκτίμησε ότι δεν υφίστατο, στην αντίληψη του Γάλλου μέσου καταναλωτή, κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων.
- 109 Η εκτίμηση αυτή δεν κλονίζεται από το επιχείρημα του ΓΕΕΑ και της παρεμβαίνουσας, κατά το οποίο το προγενέστερο σήμα πρέπει να τυγχάνει περιορισμένης προστασίας λόγω του αδύναμου διακριτικού χαρακτήρα του.
- 110 Πράγματι, μολονότι είναι αληθές ότι ο κίνδυνος συγχύσεως είναι τόσο μεγαλύτερος όσο ο διακριτικός χαρακτήρας του προγενεστέρου σήματος αποδεικνύεται σημαντικός (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL, Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 24), εν προκειμένω, η ταυτότητα και η ομοιότητα των προσδιοριζομένων από τα εν συγκρούσει σήματα προϊόντων, σε συσχετισμό με την οπτική και φωνητική ομοιότητα των σημείων που αυτά φέρουν, χωρίς αυτές οι ομοιότητες να είναι δυνατόν να εξουδετερωθούν σε σημαντικό βαθμό από τη νοηματική διαφορά μεταξύ των εν λόγω σημείων, αρκούν για τη δημιουργία κινδύνου συγχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, στον Γάλλο μέσο καταναλωτή. Δεδομένου ότι ο κίνδυνος συγχύσεως αποτελεί την ειδική προϋπόθεση της προστασίας του προγενεστέρου σήματος, η προστασία αυτή ισχύει ανεξαρτήτως του αν το προγενέστερο σήμα έχει αδύναμο διακριτικό χαρακτήρα.
- 111 Τέλος, προκειμένου περί της προβαλλόμενης ανυπαρξίας κινδύνου συγχύσεως στο αποτελούμενο από επαγγελματίες τμήμα του οικείου κοινού, πρέπει να σημειωθεί ότι τα μέρη του ρολογιού, που μνημονεύονται στην κλάση 14 μεταξύ των προϊόντων για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος, δεν χρησιμοποιούνται μόνον από τους ειδικούς και δεν μπορούν να διαχωριστούν από τα λοιπά προϊόντα για τα οποία ζητείται το κοινοτικό σήμα. Κατά συνέπεια, η διαπίστωση της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως για τον Γάλλο μέσο καταναλωτή αρκεί για να θεωρηθεί ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των εν συγκρούσει σημάτων όσον αφορά το οικείο κοινό.

- 112 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτός ο δεύτερος λόγος που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και, χωρίς να παρίσταται ανάγκη να εξεταστεί ο πρώτος προβαλλόμενος από την προσφεύγουσα λόγος, να γίνουν δεκτά τα ακυρωτικά αιτήματα αυτής.
- 113 Κατόπιν αυτών, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί του δευτέρου εκ των αιτημάτων της προσφεύγουσας με το οποίο ζητείται να μην καταχωρισθεί το υποβληθέν προς καταχώριση κοινοτικό σήμα, δεδομένου ότι το ΓΕΕΑ οφείλει, εν πάση περιπτώσει, σύμφωνα με το άρθρο 63, παράγραφος 6, του κανονισμού 40/94, να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του κοινοτικού δικαστή.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 114 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα έχει ζητήσει την καταδίκη του ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα της παρούσας δίκης. Δεδομένου ότι το ΓΕΕΑ ηττήθηκε, πρέπει να γίνουν δεκτά τα σχετικά αιτήματα της προσφεύγουσας και να καταδικαστεί αυτό στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε αυτή στην ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία.
- 115 Εξάλλου, η προσφεύγουσα έχει ζητήσει την καταδίκη της παρεμβαίνουσας στα έξοδα στα οποία αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο της ενώπιον του ΓΕΕΑ διοικητικής διαδικασίας. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 136, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβάλλονται οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας θεωρούνται ως αποδοτέα έξοδα. Το ίδιο όμως δεν ισχύει όσον αφορά τα έξοδα της ενώπιον του τμήματος ανακοπών διαδικασίας. Ως εκ τούτου, το αίτημα της προσφεύγουσας με το οποίο ζητείται να καταδικαστεί η παρεμβαίνουσα, εφόσον απορρίφθηκαν τα αιτήματά της, στα έξοδα της ενώπιον του ΓΕΕΑ διοικητικής διαδικασίας δεν μπορεί να γίνει δεκτό παρά μόνον όσον αφορά τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα στην ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασία.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Ακυρώνει την απόφαση του τρίτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 30ής Ιανουαρίου 2003 (υπόθεση R 109/2002-3).**
- 2) **Το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) θα φέρει, εκτός των δικών του εξόδων, και αυτά στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα στην ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία.**
- 3) **Η παρεμβαίνουσα θα φέρει, εκτός των δικών της εξόδων, και αυτά στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα στην ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασία.**

Legal

Mengozi

Wiszniewska-Białecka

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Ιανουαρίου 2006.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

H. Legal